

REFERAT Udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde d. 13-09-2017

Mødedato Onsdag d. 13. september 2017 kl. 13:00

Mødested Regionshuset Viborg, mødelokale F1, stuen, Skottenborg 26, 8800 Viborg

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af referat fra sidste møde #.....	3
Rammeaftale 2018 på det specialiserede social- og specialundervisningsområde (udviklingsstrategi	4
Godkendelse af permanent placering af 32 særlige pladser i psykiatrien.....	6
Principgodkendelse af Borgernes Psykiatrihus i Aarhus Kommune.....	10
Projekteringsbevilling til udarbejdelse af en helhedsplan for området i Søndersøparken, Viborg.....	12
Henvendelse fra regionsrådsmedlem Bente Nielsen vedrørende puljemidler til psykiatrien *.....	14
Godkendelse af kommissorium for tværfaglige specialeråd.....	16
Fordeling af Puljen til Styrkelse af Sundhedsforskning.....	18
Ændring af navn og styrelsesvedtægter for Specialområde Kommunikation og Undervisning.....	20
Orientering om bemandingssituationen i Regionspsykiatrien Vest#.....	22
Henvendelse om kampagne vedrørende forebyggelse af stoffer i nattelivet i Aarhus #.....	23
Forberedelse af møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg #.....	25
Gensidig orientering #.....	26
Tema: Nedbringelse af anvendelse af tvang #.....	27

Punkt 1: Godkendelse af referat fra sidste møde #

1-00-24-16

Resume

Referat fra udvalgets møde den 9. august 2017 vedlægges til godkendelse.

Direktionen indstiller,

at referat fra møde i det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde den 9. august 2017 godkendes.

Sagsfremstilling

Referat fra møde i det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde den 9. august 2017 vedlægges til godkendelse.

Beslutning

Det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde godkendte referatet.

Olav Nørgaard og Nicolaj Bang var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Referat fra møde den 9. august 2017

Punkt 2: Rammeaftale 2018 på det specialiserede social- og specialundervisningsområde (udviklingsstrategi og styringsaftale)

1-30-73-94-16

Resume

Udkast til Rammeaftale 2018 er udarbejdet i en tæt dialog mellem Region Midtjylland og de 19 kommuner i regionen.

Overordnet set tilkendegiver de midtjyske kommuner, at der er sammenhæng eller høj grad af sammenhæng mellem kommunernes behov for specialiserede tilbud og det samlede udbud af tilbud.

I styringsaftalen for 2018 videreføres aftalen om, at kommunerne og regionen skal udmønte en takstreduktion på minimum 3 % i perioden 2015–2018 med mulighed for at medregne den reduktion af taksterne, der er gennemført fra 2014-2015. Takstreduktionen er fuldt ud gennemført i 2017.

Direktionen indstiller,

at udkast til Rammeaftale 2018 på det specialiserede social- og specialundervisningsområde godkendes.

Sagsfremstilling

Region Midtjylland og kommunerne i regionen indgår årligt en rammeaftale om samarbejdet på det specialiserede social- og specialundervisningsområde.

Rammeaftalen er et planlægnings- og udviklingsværktøj, der skal sikre koordinering af tilbud og ydelser på det sociale område. Rammeaftalen består af en faglig udviklingsdel (udviklingsstrategien) og en kapacitets- og økonomistyringsdel (styringsaftalen). Udkast til Rammeaftale 2018 er udarbejdet i en tæt dialog mellem de 19 kommuner og Region Midtjylland, hvorved der er skabt et godt afsæt for fælles indsats og rammer på det sociale område.

Rammeaftalen er forenklet i form og indhold i forhold til tidligere års rammeaftaler. Samtidig har kommunerne og regionen haft mulighed for at komme med indspil til rammeaftalen undervejs i forløbet.

KKR Midtjylland har på møde den 15. juni 2017 behandlet udkast til Rammeaftale 2018. Parterne er enige om at anbefale, at udkast til Rammeaftale 2018 godkendes i kommunalbestyrelserne samt i regionsrådet.

Udviklingsstrategien

Udviklingsstrategien har fokus på den faglige udvikling af de tilbud, der er omfattet af rammeaftalen og indeholder et samlet skøn over behovet for pladser og tilbud.

Overordnet set tilkendegiver de midtjyske kommuner, at der er sammenhæng eller høj grad af sammenhæng mellem kommunernes behov for specialiserede tilbud og det samlede udbud af tilbud.

Der er udvalgt to udviklingsområder, som kommunerne og regionen ønsker at sætte fælles fokus på i 2018:

- Voksenhandicap - implementering af rammepapir.
- Effekt og progression - hvordan ved vi, at indsatsen virker?

Styringsaftalen

Styringsaftalen skal lægge rammerne for kapacitets- og prisudviklingen i det kommende år for de tilbud, der er omfattet af rammeaftalen. Formålet med styringsaftalen er at koordinere rammerne for køb og salg af tilbud på det specialiserede social- og specialundervisningsområde.

I styringsaftalen for 2018 fortsætter KKR Midtjyllands beslutning om, at kommunerne og regionen skal udmønte en takstreduktion på minimum 3 % i perioden 2015–2018 med mulighed for at medregne den reduktion af taksterne, der er gennemført fra 2014-2015. Takstreduktionen er fuldt ud gennemført i 2017.

Tilpasning og ændring af kapacitet

I forbindelse med styringsaftalen aftales tilpasninger og ændringer af kapacitet. Region Midtjylland har ikke i forbindelse med styringsaftalen for 2018 fremlagt ønsker om tilpasninger og ændringer af kapacitet. Der er i 2017 aftalt mellem kommunerne i regionen og Region Midtjylland, at mindre kapacitetsjusteringer kan foretages løbende uden høringer hos kommunerne.

Af større kapacitetsændringer i 2017 er det aftalt med kommunerne, at Blåkærgård med 20 normerede døgnpladser under Specialområde Socialpsykiatri Voksne afvikles i løbet 2017. Beslutningen om lukningen af Blåkærgård blev truffet på regionsrådets møde den 21. juni 2017.

Der gøres opmærksom på, at konkrete aftaler om principper for blandt andet finansiering, takstberegning og betalingsmodeller er samlet i bilag 1 til styringsaftalen. Der er desuden vedlagt bilag 4 og bilag 5 om udviklingsplaner for henholdsvis Region Midtjyllands Specialområde Autisme og Specialområde Socialpsykiatri Voksne.

I Region Midtjyllands budgetaftale for 2018 er det aftalt, at rammen til Udvikling og omlægning af de sociale tilbud forhøjes fra 30 mio. kr. årligt til 50 mio. kr. årligt fra 2018 for at kunne imødegå behovet for investeringer på socialområdet, hvor der aktuelt er et stort pres på anlægsrammen. Der skyldes dels behov for kapacitetsudvidelser, som er ud til at fortsætte i de kommende år, og dels behovet for omfattende renoveringer / erstatningsbyggerier af den eksisterende bygningsmasse over en årrække.

Udkast til Rammeaftale 2018 inklusiv bilag er tilgængelig på hjemmesiden: [Rammeaftale 2018](#). Rammeaftalens bilag 7, 8, 10 og 11 er først tilgængelige primo 2018.

Beslutning

Det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget.

Olav Nørgaard og Nicolaj Bang var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Udkast til Rammeaftale 2018

Vurdering af nuværende og fremtidige behov for pladser

Udviklingsplan Specialområde Autisme

Udviklingsplan Specialområde Socialpsykiatri Voksne

Punkt 3: Godkendelse af permanent placering af 32 særlige pladser i psykiatrien

1-30-74-19-17

Resume

Den 2. juni 2017 blev lovforslaget vedrørende etablering af særlige pladser i psykiatrien vedtaget. Regionsrådet vedtog i august en midlertidig placering af 21 særlige pladser. Der fremlægges nu et forslag til permanent placering af 30 af de 32 særlige pladser. Regionsrådet vil få forelagt en selvstændig sag om finansieringen af anlægsudgifterne til de resterende 2 pladser, såfremt det ikke lykkes administrationen at indpasse disse i de eksisterende rammer.

Direktionen indstiller,

- at det godkendes, at de 14 særlige pladser, der midlertidigt etableres i Regionspsykiatrien Midt, Viborg, permanentgøres,
- at et 16-sengsafsnit på Psykiatrisk Center i Skejby, som oprindeligt skulle have været et lavintensivt sengeafsnit, ændres til 16 særlige pladser i forbindelse med ibrugtagningen i efteråret 2018,
- at administrationen undersøger mulighederne for at etablere to særlige pladser i eksisterende rammer nærmere,
- at optageområdet for Regionspsykiatrien Randers harmoniseres, hvilket medfører overflytning af 12 senge fra Aarhus Universitetshospital Risskov til Regionspsykiatrien Randers i forbindelse med nedlukningen af Aarhus Universitetshospital Risskov,
- at Psykiatri og Social gives en anlægsbevilling på 0,8 mio. kr. til at afholde udarbejdelse af projektforslag i forbindelse med ombygninger i Regionspsykiatrien Randers, og
- at der gives rådighedsbeløb jf. tabel 1.

Sagsfremstilling

Med udgangspunkt i en ændring af psykiatriloven skal der stiles efter at oprette 150 særlige pladser på psykiatriske afdelinger i hele landet. En forudsætning i loven er, at pladserne skal etableres i eksisterende kapacitet i sygehusregi og stå klar primo 2018.

Beregnet ud fra bloktilskudsnøglen skal Region Midtjylland etablere 32 pladser.

Målgruppen for de særlige pladser er en mindre gruppe af særligt udsatte patienter med svære psykiske lidelser og udadreagerende adfærd. Disse særligt udsatte patienter har samtidig været indlagt gentagne gange i psykiatrien, haft afbrudte behandlingsforløb og har ofte et misbrug og/eller en behandlingsdom. Opholdet sker på baggrund af en visitation, er frivilligt og forventes at have en varighed på mellem tre og seks måneder. Handlekommunen har ansvaret for visitation efter vejledende indstilling fra et visitationsforum, som er tværfagligt og tværsektorielt sammensat og forankret i regionen.

Formålet med pladserne er at tilbyde en intensiv og helhedsorienteret behandlings- og rehabiliteringsindsats med henblik på at stabilisere patientens helbred. Ydermere er formålet også at nedbringe antallet af voldsepisoder og konflikter, at opnå bedre sikkerhed for andre patienter og medarbejdere samt at forebygge anvendelsen af tvang overfor målgruppen. Pladserne skal rumme både psykiatrisk behandling, en socialfaglig/rehabiliterende indsats, en frivillig misbrugsbehandling samt forskellige dagsaktiviteter som fx motion og mestring af hverdagen. Der kan anvendes tvang inden for de eksisterende rammer i psykiatriloven – dog undtagen tvangsendlæggelse.

Driftsøkonomi

Pladserne finansieres som udgangspunkt af regioner og kommuner. Staten bidrager til finansieringen via bloktilskuddet. Der forudsættes et omkostningsniveau for tilbuddet på 1,9 mio. kr. pr. år pr. plads. Finansieringen

sker via en takstmodel, hvor den kommunale finansiering fastlåses til 80 %, mens regionen oppebærer drifts- og forsyningsansvaret svarende til 20 % af de forudsatte omkostninger. De pladser, der står ledige, afregnes efterfølgende af beliggenhedsregionen samt blandt alle kommuner i regionen efter objektiv fordelingsnøgle. Derudover kommer et beløb til kompetenceudvikling samt et beløb til administration af visitationsforum.

Anlægsøkonomi

Der er afsat 100 mio. kr. i ekstra bloktilskud i 2017 til etablering af de landsdækkende 150 pladser. Region Midtjyllands andel af disse er 21,4 mio. kr.

Kvalificering af forslag til permanent løsning

Regionsrådet besluttede i august 2017, at der primo 2018 etableres 7 pladser på Aarhus Universitetshospital, Risskov, og 14 pladser i Regionspsykiatrien Midt, Viborg, som en midlertidig løsning. På mødet i august blev der endvidere orienteret om administrationens foreløbige forslag til den permanente placering af pladserne.

I løbet af august 2017 har forslaget til den permanente placering af pladserne været i høring i MED-organisationen, ligesom der er indhentet udtalelser fra specialerådene for Voksenpsykiatri og Børne & Ungepsykiatrien med henblik på at kvalificere forslaget. Høringssvarene og Psykiatri og Socials overordnede bemærkninger til høringssvarene er vedlagt. I løbet af august har administrationen endvidere kvalificeret vurderingen af de anlægsudgifter, der er relateret til forslaget.

Som et led i udarbejdelsen af den endelige indstilling blev forslaget drøftet med kommunerne på mødet i Kontaktudvalget den 25. august 2017. Sundheds- og Ældreministeriet har efterfølgende rettet henvendelse til Danske Regioner og Kommunernes Landsforening (vedlagt). Af brevet fremgår det, at de 150 pladser skal være klar primo 2018, at såfremt det ikke lykkes regionerne at fordele pladserne imellem sig, bør disse fordeles efter bloktilskudsnøglen, samt at maksimal kapacitetsudnyttelse bør sikres ved, at ubenyttede pladser kan benyttes af borgere fra andre regioner.

Forslag til permanent løsning

På denne baggrund er der udarbejdet følgende forslag til den permanente placering af 30 af de 32 særlige pladser. Forslaget til den permanente løsning er beskrevet mere uddybende i vedlagte Notat om permanent etablering af særlige pladser, der ligeledes redegør for alternative placeringsmodeller.

Midt/Vest-placering

- Fastholdelse af placeringen af de 14 særlige pladser i højhuset i Regionspsykiatrien Midt, Viborg

Øst-placering

- Ændring af 16-sengsafsnit på Psykiatrisk Center i Skejby, som oprindeligt skulle have været et lav-intensivt sengeafsnit, til 16 særlige pladser i forbindelse med ibrugtagningen i efteråret 2018.

Administrationen har undersøgt mulighederne for at etablere de resterende 2 særlige pladser sammen med de øvrige særlige pladser i Psykiatrisk Center. Det vurderes umiddelbart, at anlægsudgifterne vil være relativt høje set i forhold til antallet af pladser. Ombygningen af andre rum til to sengestuer og reetablering af vagtværelser vil således beløbe sig til 5,0 - 8,5 mio. kr. afhængigt af, hvilke rum der inddrages. Administrationen ønsker derfor at undersøge de mulige løsninger nærmere, herunder en placering på andre sengeafsnit eller køb af pladserne i andre regioner. Der kan komme yderligere anlægsudgifter til etablering af de 2 særlige pladser, såfremt det ikke lykkes at indpasse dem i eksisterende rammer. Regionsrådet vil i givet fald få forelagt en sag om dette.

Afledte effekter af den permanente løsning

For at skabe kapacitet til at etablere 16 særlige pladser i Psykiatrisk Center, Skejby, foretages følgende ændringer:

- Harmonisering af optageområdet for Regionspsykiatrien Randers, hvilket indebærer 12 ekstra senge i Regionspsykiatrien Randers, som overføres fra Aarhus Universitetshospital Risskov i forbindelse med nedlukningen af Aarhus Universitetshospital Risskov
- Flytning af 8 lav-intensive sengepladser til et fælles tilbud med Aarhus Kommune (Borgernes Psykiatrihus).

Anlægsøkonomiske konsekvenser af den permanente løsning

Etablering af 14 særlige pladser i højhuset i Regionspsykiatrien Midt

Der forventes udgifter til inventar, etablering af to ekstra sengestuer for at opretholde det normerede sengeantal og til etablering af et sikret udeområde på i alt 3,8 mio. kr.

Etablering af 16 særlige pladser i Psykiatrisk Center, Skejby

Der forventes udgifter til inventar på i alt 1 mio. kr.

Ombygninger i Regionspsykiatrien Randers

Der forventes udgifter til etablering af 12 sengestuer på i alt 4,5 mio. kr. Dertil kommer bygning af nye ambulante behandlingsfaciliteter, hvortil der forventes en anlægsudgift på 21. mio. kr.

Samlede anlægsøkonomiske konsekvenser

Region Midtjyllands andel af bloktilskuddet til etablering af de særlige pladser udgør 21,4 mio. kr. Samlet set beløber de anlægsøkonomiske konsekvenser sig imidlertid til 30,3 mio. kr., hvilket ligger 8,9 mio. kr. over Region Midtjyllands andel af de statslige anlægsmidler. Der er i dette beløb ikke taget højde for uforudsete udgifter.

Der er i Investeringsplan 2017-2026 gjort opmærksom på, at det forventes, at budgetrammen for etablering af pladserne ikke kan overholdes. Der er ikke i Investeringsplanen afsat midler udover det statslige tilskud til projektets gennemførelse, og projektet vil således kunne medføres bevillingsmæssige forsinkelser på andre regionale anlægsprojekter.

Psykiatri og Social gives med godkendelsen af dette dagsordenspunkt en bevilling på 0,8 mio. kr. til gennemførelse af projektforslag for ombygning af Regionspsykiatrien i Randers. Projektet indgår som en del af etableringen af 32 særlige pladser i psykiatrien. Der er afsat anlægsmidler til projektet via Satspuljen. Bevillingen dækker rådgivning frem til projektforslag, og der vil efterfølgende blive fremlagt særskilt indstilling om bevilling til gennemførelse af anlægsprojektet.

Tabel 1. Oversigt over bevilling, rådighedsbeløb og finansiering.

1.000 kr. Bevillingsændringer ²	Flerårig anlægs- bevilling ¹	Rådighedsbeløb			
		2017, indeks 103,2	2018, indeks 104,0	2019, indeks 104,0	2020, indeks 104,0
Regionspsykiatrien Randers, etablering af sengestuer m.m.	800	800			
Bevillingsændringer i alt	800	800	0	0	0
Finansiering					
Puljen til anlægsprojekter Ændring af anlægsbevilling	-800	-800			
Finansiering i alt	-800	-800	0	0	0
Total	0	0	0	0	0

¹Rådighedsbeløbene er først disponible, når regionsrådet har givet bevilling til et anlægsprojekt

²+ = øgede udgifter og - = reducerede udgifter / - = øgede indtægter og + = reducerede indtægter

Der er samlet prioriteret 21,4 mio. kr. til gennemførelse af det samlede projekt omkring etablering af 32 særlige pladser i psykiatrien.

Driftsøkonomiske konsekvenser af den permanente løsning

Det vurderes, at etableringen af op til 32 særlige pladser vil medføre et driftsøkonomisk underskud på 4,5 mio. kr. årligt fra 2019 og frem. Der er dog fortsat en række ubekendte faktorer herunder personalesammensætningen i afdelingerne. Dertil kommer, at vurderingen er baseret på, at pladserne fordeles på to afsnit med henholdsvis 14 pladser i Regionspsykiatrien Midt og 18 pladser i Psykiatrisk Center i Skejby. Hvis der kun etableres 16 pladser i Psykiatrisk Center i Skejby, vil driftsudgifterne være nogenlunde de samme, men indtægterne vil mindskes. Hvis pladserne placeres i flere mindre afsnit, vil det medføre større driftsudgifter. Finansieringen af dette vil indgå i udmøntningen af budgetforliget.

Den videre proces

I forbindelse med etableringen af de særlige pladser er der i Region Midtjylland nedsat en projektorganisation med en styregruppe samt en koordinationsgruppe, som har til formål at planlægge etableringen og driften af de kommende særlige pladser i psykiatrien. Projektorganisationen består af repræsentanter fra psykiatrien, det specialiserede socialområde samt kommunerne. Der vil i dette regi blive arbejdet med en konkretisering af Region Midtjyllands tilbud, herunder en nærmere beskrivelse af indholdet af behandlingstilbuddet, oprettelse af visitationsforum, rekruttering og kompetenceudvikling.

I den videre proces vil der være særligt fokus på de usikkerhedsmomenter, der er i forbindelse med etableringen af de særlige pladser. Det gælder blandt andet i forhold til mulighederne for at kunne rekruttere tilstrækkeligt meget personale med de rette kompetencer.

Ud over ovenstående projektorganisation i Region Midtjylland er der endvidere etableret en tværregional gruppe på psykiatrilidelsesniveau og med deltagelse af Danske Regioner, som har til formål så vidt muligt at skabe et ensartet tilbud på tværs af regioner.

Beslutning

Det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde anbefaler forretningsudvalget, at de 14 særlige pladser, som skal placeres i den midtvestlige del af regionen placeres permanent i det nye psykiatriske center i Gødstrup, og som en konsekvens heraf forudsættes det, at den nuværende placering af Børne- og ungdomspsykiatriens funktioner bibeholdes i Viborg og Herning/Gødstrup.

Udvalget anbefaler samtidig forretningsudvalget, at regionsrådets beslutning på mødet den 23. august 2017 om den midlertidige placering af 14 nye særlige pladser i Regionspsykiatrien Viborg stilles i bero, indtil det er undersøgt om, den midlertidige placering af de 14 pladser kan etableres i Regionspsykiatrien Vest.

Udvalget anbefaler de øvrige punkter i direktionens indstilling til forretningsudvalget.

Henrik Qvist anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget.

Olav Nørgaard og Nicolaj Bang var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Samlet høringssvar særlige pladser psykiatrien

Psykiatri og Socials bemærkninger til høringssvarene

Brev til Danske Regioner og KL om oprettelse af 150 særlige pladser

Notat om permanent etablering af særlige pladser

Punkt 4: Principgodkendelse af Borgernes Psykiatrihus i Aarhus Kommune

1-30-74-29-17

Resume

Region Midtjylland og Aarhus Kommune har drøftet at indgå i et samarbejde om etableringen af "Borgernes Psykiatrihus i Aarhus Kommune". Visionen er at etablere et hus med fremtidssikrede psykiatritilbud af høj kvalitet.

Det nye hus skal have særligt fokus på den gruppe af borgere med psykisk sygdom, der kræver en koordineret indsats på tværs af praktiserende læge, kommune og behandlingspsykiatri, og som ikke på egen hånd er i stand til at følge behandlingsforløbet. I huset arbejdes helhedsorienteret med inddragelse af bl.a. behandlingspsykiatrien, socialpsykiatrien og beskæftigelsesområdet.

Oplægget fremlægges med henblik på principgodkendelse. Finansieringen af Borgernes Psykiatrihus indgår i forbindelse med udmøntningen af budgetforliget.

Direktionen indstiller,

- at det principgodkendes, at Region Midtjylland indgår i samarbejdet med Aarhus Kommune som beskrevet i det vedlagte oplæg til Borgernes Psykiatrihus i Aarhus Kommune, og
- at finansieringen af Borgernes Psykiatrihus indgår i forbindelse med udmøntningen af budgetforliget.

Sagsfremstilling

Der har igennem længere tid været drøftelser mellem Region Midtjylland og Aarhus Kommune om den mulige etablering af "Borgernes Psykiatrihus i Aarhus Kommune". Sagen har blandt andet været drøftet på et møde mellem rådmand Thomas Medom fra Aarhus Kommune og regionsrådsformand Bent Hansen samt på et fællesmøde mellem Aarhus Kommunes socialudvalg og Region Midtjyllands rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde.

Nu foreligger der et forslag til "Borgernes Psykiatrihus i Aarhus Kommune" (vedlagt), som skal behandles politisk i Aarhus Kommune og Region Midtjylland. "Borgernes Psykiatrihus" er en naturlig forlængelse af en række tidligere fælles projekter.

Visionen er at etablere et Borgernes Psykiatrihus med fremtidssikrede psykiatritilbud af høj kvalitet. Der sættes fokus på de behandlings- og rehabiliteringsopgaver, hvor kommune, praktiserende læge og region ikke kan agere alene, men hvor der fordrer samarbejde og/eller integrerede indsatser. Der skal således ikke kun bygges bro mellem sektorerne, men etableres en decideret fælles helhedsorienteret indsats.

For at kunne tilbyde en helhedsorienteret indsats skal Borgernes Psykiatrihus i Aarhus have aktiv deltagelse fra

- uddannede peers med erfaringskompetencer (peers er personer, der har haft en psykisk sygdom, eller som har lært at mestre deres psykiske sygdom, og som bruger deres erfaringer til at støtte andre med psykisk sygdom)
- praktiserende læger
- behandlingspsykiatri
- myndighed (Serviceloven samt Lov om aktiv beskæftigelse)
- den kommunale sundhedsafdeling vedrørende sundhedsfremme og forebyggelse samt genoptræningsindsatser
- kommunal socialpsykiatri
- beskæftigelsesmæssig indsats.

På sigt kan deltagerkredsen udvides til også at omfatte frivillige og private organisationer.

Målgruppe

Målgruppen er primært den gruppe af borgere, der kræver en koordineret og helhedsorienteret indsats på tværs af praktiserende læge, kommune og behandlingspsykiatri, og som ikke på egen hånd er i stand til at følge et behandlingsforløb. Derudover vil huset kunne favne en række tilbud, der er åbne for en bredere gruppe.

Forslag til konkrete indsatser i "Borgernes Psykiatrihus i Aarhus Kommune"

De konkrete indsatser i Borgernes Psykiatrihus vil afhænge af den budgetramme, der stilles til rådighed. I oplægget vurderes det, at en reel etablering af Borgernes Psykiatrihus som minimum skal omfatte fælles ledelse, overnatningspladser med tilhørende udgående behandlingsfunktioner mm. samt udgifter til drift af bygninger. Derudover bør der som minimum etableres en borgerrettet fælles finansieret indsats, fx en brugercafé, ansættelse af uddannede peers med erfaringskompetencer eller lignende.

Forslagene til konkrete indsatser omfatter blandt andet

- etablering af otte regionale og otte kommunale overnatningspladser, der drives i et samarbejde mellem kommunen og regionen.
- tættere samarbejde mellem ambulante regionale funktioner, den kommunale sociale indsats, den kommunale beskæftigelsesindsats og den kommunale rusmiddelbehandling.
- etablering af en åben rådgivningsfunktion på tværs af det kommunale social- og beskæftigelsesområde og den regionale behandlingspsykiatri med henblik på at tilbyde en enkel adgang samt en hurtig og fleksibel indsats til borgerne.
- etablering af en sundhedsklinik.
- etablering af en brugercafé som en socialøkonomisk virksomhed.
- etablering af en fælles ledelse for Borgernes psykiatrihus med henblik på at sikre udvikling af indsatserne, og at indsatserne kobles sammen.

De foreslåede indsatser adresserer nogle af de udfordringer, der aktuelt opleves lokalt og/eller nationalt i forhold til borgere med psykisk sygdom.

Økonomi

De økonomiske konsekvenser af at etablere Borgernes Psykiatrihus kan endnu ikke vurderes fuldt ud, da det konkrete indhold, placering mv. endnu ikke er fastlagt.

I henhold til budgetforliget indgår finansieringen af Borgernes Psykiatrihus i det udmøntningsforslag, der fremlægges for regionsrådet i december 2017.

Den videre proces

Den politiske behandling af forslaget om etablering af Borgernes Psykiatrihus i Aarhus Kommune sker parallelt i regionsrådet og i Aarhus Kommune.

Under forudsætning af at oplægget principgodkendes, påbegyndes den konkrete og detaljerede planlægning efterfølgende. Indholdet af indsatsen afhænger af den budgetramme, der stilles til rådighed.

Der nedsættes en styregruppe og en arbejdsgruppe, der skal udforme en konkret beskrivelse af de indsatser, der kan etableres i huset og beskrive vilkår og rammer for den fælles drift. Det konkrete udspil til Borgernes Psykiatrihus samt den bagvedliggende samarbejdsaftale vil herefter blive forelagt til politisk godkendelse i henholdsvis Region Midtjylland og Aarhus Kommune.

Som en naturlig del af processen inddrages borgere, patienter, pårørende, almen praksis og medarbejdere fra Aarhus Universitetshospital Risskov og Aarhus Kommune. Det kan ske i form af en workshop, hvor deltagerne i fællesskab kan komme med bidrag til et fremtidsrettet psykiatritilbud.

Det forventes, at første fase i etableringen af Borgernes Psykiatrihus, herunder ansættelse af den fælles ledelse, kan påbegyndes i 2018. Der skal i processen tages det nødvendige hensyn til udflytningen af Aarhus Universitetshospital Risskov til DNU Skejby ultimo 2018.

Beslutning

Det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget.

Olav Nørgaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Oplæg til Borgernes Psykiatrihus i Aarhus Kommune

Punkt 5: Projekteringsbevilling til udarbejdelse af en helhedsplan for området i Søndersøparken, Viborg

1-60-74-6-16

Resume

Da der er behov for at få afklaret investeringsbehovet i Søndersøparken i Viborg, søges en bevilling på 1,75 mio. kr. til udarbejdelse af en helhedsplan for området.

I en helhedsplan skal der beskrives scenarier for udvikling af Søndersøparken, hvor psykiatrien og somatikken sammentænkes. Herunder skal et ombygnings- og renoveringsprojekt for psykiatrien og den berørte del af Hospitalsenhed Midts logistikområde belyses samt byggeri af en helt ny psykiatri, som også omfatter de nødvendige logistikfunktioner for Hospitalsenhed Midt.

Direktionen indstiller,

at der gives bevilling til udarbejdelse af en helhedsplan for Søndersøparken i Viborg
jf. bevillingsskemaet.

Sagsfremstilling

Regionspsykiatrien Midt har en stor del af sine aktiviteter placeret i Søndersøparken i Viborg, og Hospitalsenhed Midt har ligeledes en række funktioner placeret i Søndersøparken. Området er karakteriseret af en blandet bebyggelse opført i flere omgange fra starten af 1900-tallet frem til i dag.

Der blev ultimo 2015 administrativt igangsat et helhedsplansarbejde for at løse en række konkrete udfordringer samt fastlægge den fremtidige brug af området og af de enkelte bygninger. Arbejdet med denne helhedsplan viser en uoverensstemmelse mellem udformning og stand af bygningsmassen og forventning til aktivitet og behandlingstilbud fremadrettet. Sideløbende med denne proces har der vist sig behov for at foretage investering i vedligeholdelse og tilpasning for fortsat at kunne sikre anvendelsen af den eksisterende bygningsmasse.

Processen havde til formål at løse eksisterende udfordringer, og det foreslås, at der arbejdes videre med en ny helhedsplan for området, som inddrager forventningerne til fremtidig aktivitet og investeringsbehov, så der kan etableres en proaktiv og fremtidssikret løsning, og det kan anvises, hvordan disse aktiviteter kan rummes.

I en ny helhedsplan skal der beskrives scenarier for udvikling af Søndersøparken, hvor psykiatrien og somatikken sammentænkes. Herunder skal et ombygnings- og renoveringsprojekt for psykiatrien og den berørte del af Hospitalsenhed Midts logistikområde belyses og vurderes i forhold til byggeri af en helt ny psykiatri, som også omfatter de nødvendige logistikfunktioner for Hospitalsenhed Midt. Det skal også afklares, hvad der skal ske i området i perioden, frem til et projekt kan realiseres.

Målet med helhedsplanen er at afklare:

- Hvorvidt de nuværende fysiske rammer vurderes at kunne opfylde fremtidige krav til funktionalitet.
- Nødvendigt behov for renovering og vedligeholdelse, såfremt nuværende bygninger også fremadrettet skal huse aktiviteten.
- Hvorvidt der er uoverensstemmelse mellem behov og nuværende muligheder i forhold til arealer/funktioner, og hvorledes denne kan løses ved frasal, tilkøb, ombygning, tilbygning, ændring af funktioner eller kapacitet.
- Hvorvidt der af hensyn til patienter, brugere, personale og/eller totaløkonomisk set kan argumenteres for at bygge nyt som alternativ til at renovere/vedligeholde bestående bygningsmasse.
- Hvorvidt, der indenfor regionens samlede investeringsplan eller på anden vis kan skabes rum til at foretage de foreslåede investeringer.

Det vurderes, at der bør planlægges efter en tidshorisont på 15-20 år for at give det nødvendige langtidsperspektiv og et samlet overblik over investeringer. Forventningerne kan baseres på fremskrivninger og forudsætninger anvendt i de anlægsprojekter, som er under projektering eller opførelse i regionen.

Der skal i arbejdet tilvejebringes relevante informationer og dokumentation, så det bliver muligt med afsæt i totaløkonomiske vurderinger at afveje fordele og ulemper ved at bevare og renovere i forhold til en kombination af frasal, nedrivning og nybyggeri.

Der påregnes en løbende dialog med Viborg Kommune angående behov for udarbejdelse af ny lokalplan for området.

Tabel. Oversigt over bevilling og finansiering.						
1.000 kr., 2017 p/l	Drift 2017		Drift 2018		Drift 2019 og frem	
	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt
<i>Bevillingsændringer¹</i>						
Fælles udgifter og indtægter. Helhedsplan for Sønderøparken, Viborg	1.750					
Bevillingsændringer i alt	1.750	0	0	0	0	0
<i>Finansiering</i>						
Fælles udgifter og indtægter. Central pulje til driftsanskaffelser	-1.750					
Finansiering i alt	-1.750	0	0	0	0	0
Total	0	0	0	0	0	0
¹ + = øgede udgifter og - = reducerede udgifter / - = øgede indtægter og + = reducerede indtægter						

Region Midtjylland har indhentet oplæg og tilbud fra tre indbudte arkitektteams på udarbejdelse af en helhedsplan for Sønderøparken i Viborg. På basis af de afleverede tilbud søges nu en bevilling til projektet på 1,750 mio. kr. til rådgiverhonorar og eventuelt øvrige konsulentytelser i forbindelse med udarbejdelse af helhedsplanen. Arbejdet vil pågå i efteråret 2017 og forventes færdiggjort primo 2018.

Beslutning

Det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde kan ikke anbefale direktionens indstilling til forretningsudvalget, idet en vurdering af Sønderøparkens bygninger bør ske af regionens egen byggeorganisation og have karakter af en tilstandsrapport.

Henrik Gottlieb Hansen, Susanne Gaarde og Hanne Roed anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget.

Olav Nørgaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 6: Henvendelse fra regionsrådsmedlem Bente Nielsen vedrørende puljemidler til psykiatrien *

0-9-2-17

Resume

Bente Nielsen har henvendt sig med et spørgsmål om puljemidler til psykiatrien. Forretningsudvalget har behandlet henvendelsen på sit møde den 15. august 2017, hvor det blev besluttet at oversende sagen til videre behandling i det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde.

Direktionen indstiller,

at henvendelsen drøftes.

Sagsfremstilling

Regionsrådsmedlem Bente Nielsen har ved mail af 25. juni 2017 anmodet om en drøftelse af puljemidler til psykiatrien.

Bente Nielsen skriver i sin henvendelse, "Jeg fremsender hermed forslag om, at Region Midtjylland søger midler fra Sundhedsstyrelsens pulje vedrørende Forsøg med medicin frit afsnit i psykiatrien.

Som vi alle ved, er der både pres på og behov for at finde andre veje i den psykiatriske behandling, også i Region Midtjylland.

Vi har mulighed for via den kommende budgetlægning at tilføre flere penge til psykiatrien. Det medvirker SF gerne til. Men der er også mulighed via Sundhedsstyrelsens pulje. Og det mener jeg er oplagt, at vi forsøger med.

I øvrigt undrer det mig, at der er tale om et genopslag, hvilket tyder på, at regionerne, herunder Region Midtjylland, åbenbart ikke har sendt ansøgning af sted".

Nedenfor er beskrevet, hvilke puljer det drejer sig om.

Genopslag af pulje - Pulje vedrørende forsøg med medicin frit afsnit i psykiatrien

Genopslag: Pulje støtter forsøg med et medicin frit afsnit i psykiatrien

Pulje til forsøg med medicin frit afsnit i psykiatrien genopslås. Puljen giver en region mulighed for at etablere et medicin frit psykiatrisk afsnit, hvor mennesker med psykiske lidelser kan blive behandlet med fokus på ned- og udtrapning af eksisterende medicinforbrug. Det medicin frie afsnit skal tilbyde patienterne andre former for terapi og aktiviteter, der kan mindske behovet for og forbruget af medicin. Det kan fx være psykoterapi, fysiske aktiviteter og træning og miljøterapi.

Puljen indgår i satspuljeaftalen for 2017-2020, hvor der i perioden 2017-2019 afsættes i alt 10,2 mio. kr. til forsøg med et medicin frit afsnit.

Frist for ansøgning om midler er den 4. september 2017

Projektet etableres på forsøgsbasis i én region. Alle regioner kan søge puljen, hvorefter der bevilges midler til ét projekt på baggrund af de indkomne ansøgninger. Projektet skal igangsættes inden udgangen af 2017 og afsluttes i første kvartal 2020".

Henvendelsen og svar til Bente Nielsen er vedlagt sagen.

Bente Nielsen har i mail af 10. juli 2017 endvidere anmodet om at få fremsendt oplysning om, hvor regionen i dag har medicin fri afdelinger, hvor længe man har haft dem, og hvilke erfaringer har man høstet. Svar til Bente Nielsen er vedlagt sagen.

Forretningsudvalget har behandlet henvendelsen på sit møde den 15. august 2017, hvor det blev besluttet at oversende sagen til videre behandling i det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde.

Efterfølgende har centerchef Lone Overby Fjorback, Center for Mindfulness, henvendt sig til koncerndirektør Christian Boel med en opfordring til dels at søge puljen og dels et forslag om at etablere en ambulant klinik for unge med depression, så behandlingen kan starte under indlæggelse og fortsætte ambulant (vedlagt).

Der er vedlagt et notat, der redegør for psykiatriens overvejelser omkring perspektiverne i at etablere et medicin frit afsnit i psykiatrien. Det fremgår af notatet, at det er vurderingen, at det ikke vil være hensigtsmæssigt at oprette et decideret medicin frit afsnit. Dels fordi patienter, der kan behandles uden medicinering, oftest ikke vil have psykisk sygdom i en grad, så det kræver behandling under indlæggelse, dels fordi man ved at samle patienterne på ét afsnit fjerner dem fra deres nærområde, og dels fordi psykiatrien har behov for at kunne disponere over sengekapaciteten for bl.a. at kunne fordele de mest syge patienter på flere afsnit. Psykiatrien vurderer samtidig, at der er et perspektiv i at udvikle prøvehandlinger, hvor andre elementer end medicinsk behandling udgør en større del af patienternes behandlingsplan.

Beslutning

Det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde anbefaler forretningsudvalget, at Region Midtjylland sender et brev til Sundhedsstyrelsen med opfordring til at lave et mere åbent opslag om forsøgsprojekter/prøvehandlinger i psykiatrien, hvor andre elementer end medicinsk behandling udgør en større del af patienternes behandlingsplan.

Olav Nørgaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Henvendelse fra regionsrådsmedlem Bente Nielsen om medicin frit afsnit

Svar til Bente Nielsen vedrørende henvendelse om satspulje

Svar til Bente Nielsen på opfølgende spørgsmål vedrørende medicin fri afdelinger i Region Midtjylland

Henvendelse fra centerchef Lone Overby Fjorback om medicin frit afsnit

Notat om perspektiverne i et medicin frit afsnit

Punkt 7: Godkendelse af kommissorium for tværfaglige specialeråd

1-31-72-178-12

Resume

Forretningsudvalget valgte på mødet den 15. august 2017 at sende forslaget til et kommissorium for de tværfaglige specialeråd til fornyet drøftelse i de rådgivende udvalg. Sagen er siden uddybet med en beskrivelse af procedurer for udpegning, og kommissoriet forelægges hermed med henblik på godkendelse.

Direktionen indstiller,

at forslaget til et kommissorium for de tværfaglige specialeråd i Region Midtjylland godkendes, og

at direktionen bemyndiges til at justere kommissoriet, i fald der opstår et behov herfor efter overgangen.

Sagsfremstilling

En bredt sammensat arbejdsgruppe har udarbejdet et forslag til et kommissorium for de tværfaglige specialeråd i Region Midtjylland som led i et ønske om overgang til tværfaglig rådgivning. Kommissoriet er vedlagt.

Overgangen til tværfaglig rådgivning og den styrkelse af rådgivningsstrukturen, som den fører med sig, er et vigtigt led i at fremme Region Midtjyllands overordnede vision om et sundhedsvæsen på patientens præmisser, ligesom det er vigtigt for direktionen at kunne indhente rådgivning i forbindelse med driftsmæssige spørgsmål og som led i politiske beslutninger. Forslaget om overgang til tværfaglig rådgivning bygger på en prøvehandling med tværfaglige specialeråd inden for en række specialer i 2015. Prøvehandlingen omfattede specialerådene for voksenpsykiatri, børne- og ungdomspsykiatri, geriatri, neurologi, pædiatri og nefrologi.

Kommissoriet og de principper, der beskrives heri, er udarbejdet og aftalt i samarbejde mellem repræsentanter for Lægeforeningen, Klinikforum, de Lægefaglige Specialeråd, Det Regionale Sygeplejefaglige Råd, Regionsterapeutrådet, de praktiserende speciallæger og administrationen.

Kommissoriet beskriver de tværfaglige specialeråds formål/ramme, kodeks, opgave, sammensætning og relationer til regionens politiske og administrative niveau. Ved et tværfagligt specialeråd forstås et specialeråd, hvor der i forretningsudvalget indgår flere fagligheder i form af repræsentanter fra flere faggrupper.

Forslaget til et kommissorium for de tværfaglige specialeråd og de tilhørende rammevedtægter for de tværfaglige specialeråd i Region Midtjylland har været i høring ved de nuværende Lægefaglige Specialeråd, Det Regionale Sygeplejefaglige Råd, Regionsterapeutrådet og de praktiserende speciallæger i perioden fra den 17. marts 2017 til den 17. maj 2017. Der blev i alt modtaget 26 høringssvar. Høringssvarene er vedlagt. Arbejdsgruppen har revideret kommissoriet på baggrund af de indkomne høringssvar. Høringsparterne har modtaget en kopi af alle høringssvar og af det reviderede kommissorium.

Af kommissoriet fremgår, at der blandt andet skal udpeges to repræsentanter fra hver af de faggrupper, der har væsentlig betydning for det kliniske arbejde. De nugældende lægefaglige specialeråd blev den 28. juni 2017 bedt om at tilkendegive, hvilke faggrupper de vurderer har væsentlig betydning for det kliniske arbejde, og som de derfor foreslår udpeget til det tværfaglige specialeråd. Derudover kan faggrupper, der ønsker at deltage i et givet specialeråd henvende sig til administrationen. Der er vedlagt en oversigt over hvilke fagligheder, de forskellige specialeråd har foreslået udpeget pr. 28. august 2017. Forud for mødet i forretningsudvalget den 15. august 2017 kom der en henvendelse fra Danske Bioanalytikere Midtjylland vedrørende udpegning. Henvendelsen og svaret er vedlagt.

Overgangen til tværfaglig rådgivning sker pr. 1. oktober 2017 i den forstand, at udpegningen til rådene da sættes i gang. Det forventes, at rådene fra den 1. januar 2018 kan levere tværfaglig rådgivning.

Beslutning

Det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget.

Olav Nørgaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Tidligere Politisk Behandling

Sagen er tidligere behandlet af:

Det rådgivende udvalg vedrørende hospitalsområdet den 7. august 2017.

Det rådgivende udvalg vedrørende nære sundhedstilbud den 8. august 2017.

Det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserende socialområde den 9. august 2017.
Forretningsudvalget den 15. august 2017.

Bilag

Kommissorium for tværfaglige specialeråd

Høringssvar vedrørende princippapir for tværfaglig rådgivning

Indmeldinger vedr. fagligheder pr 280817

Tværfaglighed i virkeligheden, henvendelse fra dBio

Svar til Danske Bioanalytikere i Midtjylland

Punkt 8: Fordeling af Puljen til Styrkelse af Sundhedsforskning

1-31-72-49-17

Resume

Med aftale om Budget 2012 for Region Midtjylland blev der afsat årlige midler til Puljen til Styrkelse af Sundhedsforskning i Region Midtjylland. Indeværende bevillingsperiode udløber ved udgangen af 2017, hvorfor der nu fremsættes forslag om fordeling af midlerne for perioden 2018–2020. Der er i den kommende bevillingsperiode afsat ca. 13,8 mio. kr. årligt.

Direktionen indstiller,

at forslag til fordeling af Puljen til Styrkelse af Sundhedsforskning i Region Midtjylland 2018-2020 godkendes.

Sagsfremstilling

Baggrund

Med aftale om Budget 2012 for Region Midtjylland blev der afsat årlige midler til Puljen til Styrkelse af Sundhedsforskning i Region Midtjylland. Midlerne udmøntes for treårige perioder til specifikke forskningsområder og er senest uddelt for perioden 2015-2017.

I perioden 2015-2017 er der givet midler til:

- Femårig starthjælp til universitetsklinikkerne, 4,5 mio. kr.
- Regional internationaliseringspulje, 9 mio. kr.
- Styrkelse af kardiologisk forskning på Regionshospitalet Randers og Horsens, 2 mio. kr.
- Forskning i rationel og tidlig diagnostik, 4,5 mio. kr.
- Sundhedsøkonomisk forskning, 4,5 mio. kr.
- Forskning på akutområdet, 9 mio. kr.
- Forskning i nedbringelse af tvang i psykiatrien, 3 mio. kr.
- Forskning i på patientens præmisser, 9 mio. kr.

I den kommende periode, der dækker 2018-2020, er der afsat ca. 13,8 mio. kr. i puljen årligt.

Direktionen, Koordinationsudvalget for forskning (underudvalg til Ledelsesforum for Universitet-Regionssamarbejdet LUR) samt Strategisk Sundhedsledelsesforum har drøftet, hvilke forskningsområder der bør have midler fra Puljen til Styrkelse af Sundhedsforskningen i perioden 2018-2020.

Forslag til fordeling af Puljen til Styrkelse af Sundhedsforskning i Region Midtjylland 2018–2020

Eksisterende tilsagn, 4,2 mio. kr. (2018-2019)

Tre forskningsområder har eksisterende tilsagn om at modtage midler fra puljen i 2018 og 2019. De eksisterende tilsagn er en konsekvens af Spar1519, hvor sparekravene i puljen blev opfyldt ved at forlænge nogle af forskningsprojekterne. De forskningsområder, der allerede har tilsagn, er:

- Fem års starthjælp til universitetsklinikkerne, 2,7 mio. kr. (2018-2019)
- Sundhedsøkonomisk forskning, 0,535 mio. kr. (2018)
- Akutområdet 1 mio. kr. (2018).

De nye tilsagnsområder er følgende:

Midler til starthjælp til endnu ikke godkendte universitetsklinikker, 2,1 mio. kr. (2018-2020)

Midler til den regionale medfinansiering af starthjælp til endnu ikke oprettede universitetsklinikker. Hidtil har den regionale medfinansiering pr. universitetsklinik været 300.000 kr. årligt i fem år.

Internationaliseringspuljen, 4,5 mio. kr. (2018-2020)

Internationalisering – forstået som besøg af udenlandske forskere og forskningsophold i udlandet – vurderes at styrke forskningen i Region Midtjylland. Det foreslås dog, at internationaliseringspuljen får et mindre beløb end i perioden 2015-2017, idet puljen ikke har været så efterspurgt som forventet.

Forlængelse og udbygning af igangværende forskningsprojekter, 3,5 mio. kr. (2018)

Forskningsområder, der med fordel kan modtage midler til at forlænge og udbygge allerede igangværende forskningsprojekter:

- På patientens præmisser, da der fortsat er behov for at udvikle og styrke dette forskningsområde.
- Nedbringelse af tvang i psykiatrien med henblik på de selvskadende og udadreagerende patienter.
- Sundhedsøkonomisk forskning, idet der er flere forskningsdele i projektet, og det kan i samarbejde med Aarhus Universitet bidrage yderligere til at løfte sundhedsøkonomisk forskning i Region Midtjylland.

Forskningsprojekter relateret til det nye LUR-samarbejde, 10 mio.kr. (2019-2020)

Understøttelse af forskningsprojekter i regi af det nye samarbejde mellem Region Midtjylland, Aarhus Universitet og VIA University College (LUR-samarbejdet). Strategiprocessen for samarbejdet er ikke endeligt afsluttet inden 2018, hvorfor det vurderes, at der ikke kan udpeges forskningsområder til i 2018. Der reserveres derfor først midler til dette område fra 2019.

Sundhed og ledelse, 4,5 mio. kr. (2018-2020)

Forskningssamarbejde med Aarhus Universitet angående sundhed og ledelse i regi af Center for forskning i offentlig ledelse.

Forskning i sammenhængende rehabiliteringsforløb, 1,5 mio. kr. (2018-2020)

Midler til forskningsprojekter i regi af Forskningsklinik for sammenhængende rehabiliteringsforløb for borgere på tværs af kommuner og region. Forskningsklinikken etableres på Marselisborgcentret.

Center for forskning i patientinvolvering, 4,5 mio. kr. (2018-2020)

På baggrund af erfaringerne fra På Patientens Præmisser og Det Brugerinddragende Hospital oprettes Center for forskning i patientinvolvering.

Forskning i sammenhængende patientforløb, 6 mio. kr. (2018-2020)

Forskningsprojekter, der kan skabe ny viden om sammenhængende patientforløb og bidrage til at understøtte sundhedsplanen.

Opsamling

Forslag til fordelingen af Puljen til Styrkelse af Sundhedsforskningen i Region Midtjylland 2018–2020 mellem de beskrevne forskningsområder fremgår af vedhæftede bilag.

Når fordelingen er godkendt, vil de konkrete forskningsplaner blive forelagt til godkendelse i Ledelsesforum for Universitet-Regionssamarbejdet (LUR), som også modtager evalueringer undervejs i projektperioderne. Regionsrådet vil få forelagt midtvejsevaluering og endelig afrapportering fra bevillingsmodtagerne.

Det indstilles, at forslag til fordeling af Puljen til Styrkelse af Sundhedsforskningen 2018–2020 godkendes.

Beslutning

Det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde anbefaler direktionens instilling til forretningsudvalget.

Olav Nørgaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Fordeling af puljen til styrkelse af sundhedsforskningen

Punkt 9: Ændring af navn og styrelsesvedtægter for Specialområde Kommunikation og Undervisning

1-30-73-112-16

Resume

Specialområde Kommunikation og Undervisning blev i 2013 oprettet som en sammenlægning af Institut for Kommunikation og Handicap og Kildebjerget Kostskole. Kildebjerget Kostskole blev lukket i juni 2013. For at understøtte specialområdets faglige "brand" overfor samarbejdspartnere ønsker specialområdet derfor at ændre navn til Specialområde Kommunikation og Handicap. Samtidig ønskes medarbejderrepræsentanternes valgperiode ændret fra et år til to år i styrelsesvedtægterne for Institut for Kommunikation og Handicap for at optimere bestyrelsens fremtidige arbejdsvilkår.

Direktionen indstiller,

- at forslag om navneændring af Specialområde Kommunikation og Undervisning til Specialområde Kommunikation og Handicap godkendes, og
- at forslag om ændring af medarbejderrepræsentanternes valgperiode fra et år til to år i styrelsesvedtægterne godkendes.

Sagsfremstilling

Specialområde Kommunikation og Undervisning blev i 2013 oprettet som en sammenlægning af Institut for Kommunikation og Handicap og Kildebjerget Kostskole. Kildebjerget Kostskole blev lukket i juni 2013, hvormed egentlig undervisningsaktivitet i specialområdet ophørte. Specialområdet bestod herefter reelt kun af Institut for Kommunikation og Handicap.

Specialområdets samarbejdspartnere fra både sundhedsområdet, psykiatrien, diverse organisationer og kommunerne kender primært specialområdet som regional leverandør af specialiserede rådgivningsydelser på kommunikations- og handicapområdet. Institut for Kommunikation og Handicap er derfor blevet brugt i samarbejdssituationer og daglig tale siden 2011. Det er derfor blevet et stærkt fagligt "brand" på området.

I forbindelse med den forestående flytning af specialområdet fra Risskov til nyrenoverede bygninger på MarselisborgCentret i oktober 2017 skal specialområdets skiltning, pjecer, kataloger hjemmeside mv. opdateres.

Specialområdet ønsker at ændre navn til Specialområdet Kommunikation og Handicap i forbindelse med flytningen. Specialområdet oplever ofte forvirring ved henvendelser på grund af to forskellige navne for samme regionale leverandører på henholdsvis specialområde og afdelingsniveau. Med navneændringen vil specialområdet fremstå med en tydeligere og mere retvisende profil overfor de mange eksterne og interne samarbejdspartnere, og der vil skabes god sammenhæng mellem specialområdebetegnelsen og den daglige brug af Institut for Kommunikation og Handicap.

I henhold til lov om specialundervisning for voksne har Institut for Kommunikation og Handicap en bestyrelse. Specialområdet er inde i en spændende udvikling med større forandringsprocesser, der løber over flere år. Medarbejderrepræsentanterne i bestyrelsen kan - i de nuværende styrelsesvedtægter - kun vælges for et år af gangen, mens fx bestyrelsesmedlemmer fra regionsråd og kommuner er udpeget for en fireårig periode. En ændring til en toårig periode vil styrke medarbejderrepræsentanternes arbejde i bestyrelsen ved, at den længere bestyrelsesperiode giver dybere indsigt og involvering i de samlede bestyrelsesopgaver til gavn for specialområdet som helhed.

Der er vedlagt forslag til reviderede styrelsesvedtægter for Institut for Kommunikation og Handicap, hvor en ændring fra et- til toårig valgperiode for medarbejderrepræsentanterne er foretaget under afsnittet "Valg af bestyrelsen" under § 3, stk. 4.

Tidligere styrelsesvedtægter er godkendt af regionsrådet den 30. oktober 2013. Der er foretaget mindre sproglige rettelser, blandt andet er områdechef en ny titel på det regionale socialområde.

Bestyrelsen for Institut for Kommunikation og Handicap anbefaler de foreslåede ændringer af navn og styrelsesvedtægter. I perioden 2014-2017 er Steen Jakobsen (formand) og Ivar Dreyer udpeget til bestyrelsen fra regionsrådet.

Beslutning

Det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget.

Olav Nørgaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Forslag Styrelsesvedtægter for Institut for Kommunikation og Handicap

Punkt 10: Orientering om bemanningssituationen i Regionspsykiatrien Vest#

1-31-72-139-16

Resume

Det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde har anmodet om en orientering om bemanningssituationen i Regionspsykiatrien Vest. Der redegøres for bemanningssituationen i august 2017, hvor der bl.a. er en ubesat stilling som ledende overlæge.

Direktionen indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

På udvalgsmødet den 9. august 2017 anmodede det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde om en status på den aktuelle bemanningssituation i Regionspsykiatrien Vest. Bemanningssituationen i august 2017 fremgår af tabel 1.

Tabel 1: Bemanningssituationen i Regionspsykiatrien Vest, august 2017.

	Besatte stillinger	Ubesatte stillinger	Stillinger i alt
Ledende overlæge (AL)	0	1	1
Overlæge (inkl. 1 med ledelse)	8	2	10
Afdelingslæge (speciallæger)	5 plus 1 fleksjob	0	5
Reservelæge Den kliniske basisuddannelse KBU	4 heraf 3 på barsel	0	4
Reservelæge Hoveduddannelsesstilling	2	4	6
Reservelæge	2	0	2
1. reservelæge	1	0	1
Lægestuderende	2	0	2
Oversygeplejerske (AL)	1	0	1
Afdelingssygeplejerske	6	0	6
Specialsygeplejerske	16	0	16
Sygeplejerske	122	6	128
Social- og Sundhedsassistent	37	0	37
Lægesekretær	28	0	28
Specialpsykolog	2	1	3
Psykologer	38	2	40
Specialpsykolog under uddannelse	3	0	3
I alt	277 plus 1 fleksjob	16 samt 3 på barsel	293

Som det fremgår af tabellen, er der i øjeblikket en ubesat stilling som ledende overlæge. Ansættelsesprocessen er i gang.

Alle stillinger som reservelæge under den kliniske basisuddannelse er besat. Tre af de fire ansatte er imidlertid på barsel.

Beslutning

Det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde tog orienteringen til efterretning.

Olav Nørgaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 11: Henvendelse om kampagne vedrørende forebyggelse af stoffer i nattelivet i Aarhus

1-00-24-16

Resume

Region Midtjylland har modtaget en henvendelse fra Aarhus Kommune om at deltage i en fælles kampagne mod stoffer i nattelivet. Region Midtjylland vil gerne deltage i styregruppen for kampagnen og bidrage til kampagnen med den viden og faglige ekspertise, som findes i regionen i forhold til de problematikker, som kampagnen skal adressere.

Direktionen indstiller,

at udvalget tager til efterretning, at det meddeles Aarhus Kommune, at Region Midtjylland gerne deltager i styregruppen for kampagnen og desuden gerne bidrager med den viden og faglige ekspertise, som findes i regionen, i forhold til de problematikker, som kampagnen skal adressere.

Sagsfremstilling

Region Midtjylland har modtaget en henvendelse fra Aarhus Kommune om at deltage i en fælles kampagne mod stoffer i nattelivet.

Baggrunden er, at der er sket en stigning i antallet af personer, som indlægges med psykiske lidelser efter førstegangsindtagelse af stoffer i nattelivet. Formålet for kampagnen er derfor at bidrage til at begrænse brugen af euforiserende stoffer i nattelivet, herunder at reducere antallet af unge, der bliver indlagt til psykiatrisk behandling, som følge af stofindtagelse i nattelivet.

Muligheden for en indsats for at begrænse brugen af stoffer i nattelivet og forebygge indlæggelser i psykiatrien som følge heraf har været drøftet på et møde mellem regionsrådsformand Bent Hansen og Borgmester Jacob Bundsgaard i foråret 2017. I forlængelse heraf har Aarhus Kommune, Østjyllands Politi og Restauratørnetværket Byens Nattelliv på et møde i maj 2017 aftalt at nedsætte en styregruppe for kampagnen mod euforiserende stoffer i nattelivet.

Aarhus Kommune foreslår, at styregruppen etableres med repræsentanter fra:

- Aarhus Kommune, Borgmesterens Afdeling
- Region Midtjylland
- Østjyllands Politi
- Restauratørnetværket Byens Nattelliv
- Center for misbrugsbehandling (socialforvaltningen)

Aarhus Kommune har udarbejdet et foreløbigt udkast til initiativer i kampagnen, der bl.a. omfatter etablering af en budskabsplatform, der oplyser om farerne ved at indtage stoffer, at der rettes henvendelse til Christiansborg med ønske om yderligere kriminalisering på området samt en tv-dokumentar om stoffer i nattelivet i Aarhus. Det videre forløb afventer styregruppens etablering. Restauratørnetværket Byens Nattelliv vil stå som afsender på kampagnen.

Økonomi

Aarhus Kommune anfører i henvendelsen, at økonomien forbundet med indsatsen skal afklares i styregruppen.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at Region Midtjylland ikke har det fornødne lovgrundlag til at kunne yde et økonomisk tilskud til en kampagne, der vedrører forebyggelse af stofmisbrug. Heller ikke hvis det kan påvises, at et stigende antal patienter behandles på de psykiatriske hospitaler som følge af stofmisbrug i nattelivet. Der er vedlagt et notat om muligheden for at yde økonomisk støtte til kampagnen.

Region Midtjyllands deltagelse i kampagnen

Det fremgår af henvendelsen fra Aarhus Kommune, at Region Midtjyllands medvirken er tænkt som det afgørende afsæt for, hvorfor en kampagne mod stoffer er nødvendig. Herunder at udpege og dokumentere behovet for handling i forhold til de sundhedsmæssige konsekvenser og økonomiske forhold, der er forbundet med en stigning af antallet af indlæggelser.

Direktionen påtænker på den baggrund at meddele Aarhus Kommune, at regionen støtter op om kampagnen og derfor gerne deltager i styregruppen for kampagnen og desuden gerne bidrager med den viden og faglige ekspertise, som findes i regionen i forhold til de problematikker, som kampagnen skal adressere.

Beslutning

Det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde tog orienteringen til efterretning.

Olav Nørgaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Notat om regionalt tilskud til kampagne

Punkt 12: Forberedelse af møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg #

1-00-7-14

Resume

Drøftelse af emner til møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg.

Direktionen indstiller,

at udvalget drøfter emner til mødet den 26. oktober 2017 i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg.

Sagsfremstilling

Drøftelse af emner til møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg.

Seneste møde i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg var den 31. august 2017. Der er møde igen den 26. oktober 2017.

Beslutning

Det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde drøftede kort mødet i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg den 31. august 2017.

Olav Nørgaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 13: Gensidig orientering #

1-00-24-16

Sagsfremstilling

Gensidig orientering for udvalgets medlemmer.

Beslutning

Der var ingen emner under gensidig orientering.

Olav Nørgaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 14: Tema: Nedbringelse af anvendelse af tvang

1-00-24-16

Sagsfremstilling

Region Midtjylland ønsker at nedbringe anvendelsen af tvang og derved medvirke til at give psykiatriske patienter en behandling af høj kvalitet.

I økonomaftalen for 2015 mellem regeringen og Danske Regioner blev der vedtaget konkrete mål omkring brugen af tvang i psykiatrien. Målet lyder, at brugen af bæltefikseringer skal være reduceret med mindst 50 % i 2020 samtidig med, at den samlede brug af tvang reduceres. Reduktionen skal ses i forhold til anvendelsen af bæltefikseringer i perioden 2011 - 2013.

Målet om at reducere i antallet af bæltefikseringer videreføres i de nationale mål på sundhedsområdet og i Region Midtjyllands målbillede, hvor det er en af fokusindikatorerne.

Set over en længere periode er antallet af unikke patienter, der bæltefikseres, stabilt i Region Midtjylland. Fra måned til måned er der imidlertid relativt store udsving, da brugen af bæltefikseringer er meget individuel og afhængig af den enkelte patients sygdomsbillede. I løbet af 2. kvartal 2017 har 175 unikke patienter været bæltefikseret én eller flere gange i Region Midtjylland. Dette tal er lidt højere end niveauet i sammenligningsperioden 2011 - 2013.

Der afholdes en temadrøftelse om nedbringelse af tvang i psykiatrien, hvor sygeplejefaglig direktør Claus Lassen Graversen, Psykiatri og Social, indledningsvis orienterer om status på brugen af tvang i Region Midtjylland og om de igangværende og planlagte initiativer til styrkelse af indsatsen i regionen. Herefter vil afdelingsledelsen fra Regionspsykiatrien Midt fortælle om, hvordan man mere konkret arbejder med at nedbringe brugen af tvang på en psykiatrisk afdeling. Endelig vil centerchef René Priess fra Psykiatrisk Center Ballerup fortælle om, hvordan man med gode resultater arbejder med forebyggelse af tvang på det psykiatriske center i Ballerup.

Der er følgende program for temadrøftelsen:

- Kl. 14.30 Status på arbejdet i psykiatrien i Region Midtjylland, herunder om
- 14.45 aktuelle og kommende indsatser for nedbringelse af tvang ved sygeplejefaglig direktør Claus Lassen Graversen, Psykiatri og Social.

- Kl. 14.45 Oplæg om hvordan der konkret arbejdes med nedbringelse af tvang i
- 15.00 Regionspsykiatrien Midt ved ledende overlæge Kirsten Gøtzche-Larsen og oversygeplejerske Yrsa Bro Pedersen, Regionspsykiatrien Midt.

- Kl. 15.00 Oplæg om erfaringerne med nedbringelse af anvendelse af tvang i
- 15.45 Psykiatrisk Center Ballerup ved centerchef René Priess, Psykiatrisk Center Ballerup.

- Kl. 15.45 Drøftelse i udvalget.
- 16.00

Som baggrundsmateriale er vedlagt de to årlige statusopgørelser for 2016 vedrørende arbejdet med nedbringelse af tvang i Region Midtjylland:

- "Monitorering af tvang", der er Sundhedsstyrelsens årlige kommentering af udviklingen i anvendelsen af tvang i regionerne, herunder opfyldelse af målsætningerne under partnerskabet.
- "Status på partnerskabsaftale om tvang i psykiatrien 2016", der er en obligatorisk status, Region Midtjylland udarbejder og indsender til Ministeriet for Sundhed og forebyggelse - den forelægges for den nationale Task Force.

Beslutning

Sygeplejefaglig direktør Claus Lassen Graversen, Psykiatri og Social, orienterede indledningsvis om status på brugen af tvang i Region Midtjylland og om de igangværende og planlagte initiativer til styrkelse af indsatsen i regionen.

Herefter fortalte ledende overlæge Kirsten Gøtzche-Larsen og oversygeplejerske Yrsa Bro Pedersen fra Regionspsykiatrien Midt om, hvordan man her mere konkret arbejder med at nedbringe brugen af tvang på en psykiatrisk afdeling.

Afslutningsvis gav centerchef René Priess fra Psykiatrisk Center Ballerup et oplæg om, hvordan man med gode resultater har arbejdet med forebyggelse af tvang på det psykiatriske Center i Ballerup.

Olav Nørgaard og Henrik Qvist var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Tvang i psykiatrien (Sundhedsstyrelsen)

Status på partnerskabsaftale om tvang i psykiatrien 2016